

عنوان مقاله:

شهر در چنبره ی توسعه ی ناموزون و اقتدارگرایی ایلی: تاملی در مهمترین عوامل شکل گیری و تداوم فرایندهای مهاجرت در عصر تیموری (۷۷۲-۹۱۲ق)

محل انتشار:

پژوهشنامه خراسان بزرگ، دوره 13، شماره 47 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

حمید صادقی - دانشجوی دکتری تاریخ ایران، گروه تاریخ، دانشکده ادبیات، دانشگاه اصفهان، ایران

مینا معینی - دانشجوی دکتری تاریخ ایران، گروه تاریخ، دانشکده ادبیات، دانشگاه اصفهان، ایران

فریدون الهیاری - استاد گروه تاریخ، دانشکده ادبیات، دانشگاه اصفهان، ایران

خلاصه مقاله:

مسئله مهاجرت در دوره تیموری، به صورت قابل تاملی با دو مولفه توسعه ناموزون شهر و اقتدارگرایی ایلی پیوند یافت. در نتیجه این دو رویکرد، دو نتیجه مهم نیز در پیوند میان شهر و مهاجرت رخ داد. نخست رونق فزاینده برخی کانون‌های شهری در شرق ایران و تقویت بن‌مایه های فرهنگی-اقتصادی آن‌ها با بهره‌گیری از سیاست‌های مهاجرتی دستوری و اجباری که به تھی شدن سایر مراکز شهری از ظرفیت‌ها و جذابیت‌های ایفاکننده منجر می‌شد و دیگر تاثیر اقتدارگرایی ایلی بر روندهای مهاجرت که خود را در پدیده‌هایی مانند رشد فزاینده فشارهای مالیاتی، اقتصاد مبتنی بر غارت، جابجایی‌های اجباری و متناوب جمعیتی به منظور کنترل ناآرامی‌ها، وجود نوعی بی‌توجهی به دیگر کانون‌های شهری، پراکندگی قدرت بر اساس معیارهای ایلی و غیره نشان می‌داد. در این پژوهش، با فرض اینکه سیاست‌های مبتنی بر توسعه ناموزون شهر و اقتدارگرایی ایلی در فزونی گرفتن فرایندهای مهاجرت تأثیری عمیق برجای گذاشته‌اند، تلاش می‌شود تا نقش این سیاست‌ها در برهم خوردن تعادل شهرها، نابسامانی‌های شهری و اضطراب اجتماعی ناشی از نوع اعمال قدرت ایلیاتی، توضیح و تاثیر مستقیم آن‌ها بر فرایندهای مهاجرت نشان داده شود. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که پدیده مهاجرت در این دوره عمدتاً ماهیتی اجباری-دستوری و از بالا داشت که همگی به صورت مستقیم از ماهیت دولت و خاصه از دو گرایش عمده در سیاست تیموری یعنی توسعه ناموزون و اقتدارگرایی ایلی تاثیر پذیرفتند.

کلمات کلیدی:

تیموریان، مهاجرت، توسعه ناموزون شهر، اقتدارگرایی ایلی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2030506>

